

Rudolf Steiner, twórca nowoczesnej antropozofii, urodził się 27 lutego 1861 roku w Kraljevacu (ówczesne Austro-Węgry, dziś Chorwacja). Zmarł 30 marca 1925 w Dornach.

Rudolf Steiner i Antropozofia

Rudolf Steiner, znany przede wszystkim jako twórca antropozofii (terminu tego użyto przed nim kilka razy), w swym rozwoju światopoglądowym, zarówno ściśle filozoficznym, jak i inicjacyjnym (ezoterycznym), nawiązywał do chrześcijańskiej i europejskiej tradycji ezoterycznej, to jest - ściślej - do tak zwanej gnozy, której dzieje ciągną się od antycznego gnostycyzmu (św. Jan Ewangelista, św. Paweł, Klemens Aleksandryjski, Orygenes, Walentyn, Bazylides, Markion, Bardesanes) i manicheizmu ("religia światłości" Maniego), poprzez średniowiecznych katarów (z ich poprzednikami: paulikianami, messalianami, bogomiłami i patarenami), tajną inicjację templariuszy czy takie sekty, jak Bracia Wolnego Ducha, nowożytny różokrzyżostwo (Christian Rosenkreutz, XVI-XV wiek) oraz okultystyczne wolnomularstwo.

W rozwoju duchowym Steinera wyróżnić można cztery etapy.

Pierwszy z nich, goetheanistyczny, obejmował refleksję nad myślą Goethego, przede wszystkim zaś nad jego alternatywną metodologią przyrodoznawczą (teoria metamorfozy roślin i zwierząt), koncepcja Urpflanze (prarośliny) oraz teoria barw - Farbenlehre; były to lata 1882-1892.

Drugi z nich to okres, w którym Steiner - w polemice z Kantem i w krytycznym nawiązaniu do Wissenschaftslehre (teoria wiedzy) Fichtego - tworzy własną filozofię, najczęściej określaną (od tytułu jego głównego dzieła) mianem filozofii wolności; etap ten przypada na lata 1892-1901.

Etap trzeci, różokrzyżowo-teozoficzny, obejmuje lata 1901-12 i na ten okres przypada różokrzyżowa inicjacja Steinera (przez jednego z 36 Tajemnych Różokrzyżowców).

W etapie czwartym (1912-25) Steiner - zarówno w ogromnej działalności pisarskiej i wykładowej, jak i w inspirowaniu nowych form życia religijnego, artystycznego, naukowego i społecznego - tworzy i rozwija swą własną wiedzę duchową (Geisteswissenschaft) - antropozofię - i jej wyższe stadium: michaelizm (antropozofię świadomie stojącą w służbie Archanioła Michała).

Antropozofię Steiner określał (między innymi) następująco:

Przez antropozofię rozumiem naukowe badania świata duchowego, które przenika jednostronność zarówno czystego przyrodoznawstwa, jak i zwykłej mistyki, i które - zanim podejmie próbę wniknięcia w świat nadzmysłowy - w poznającej duszy rozwija najpierw nieznaną jeszcze zwykłej świadomości i zwykłej nauce siłę, jakie wniknięcie takie umożliwiają (Philosophie und Anthroposophie, 1908)

W innym z określeń antropozofii przeciwstawiał ją - jako wiedzę o człowieku potencjalnym (kosmicznym) - antropologii jako nauce o człowieku aktualnym (ziemskim) i teozofii jako wiedzy o Bogu.

Antropozofia zatem zarówno w intencji Steinera, jak i w żywej praktyce od przeszło stulecia, jest przede wszystkim metodą poznania świata duchowego (chrześcijańską szkołą inicjacyjną - systemem ćwiczeń i medytacji, mających na celu przemianę człowieka), zarazem jednak również światopoglądem będącym teoretycznym "zapisem" rezultatów tego poznania, jak wreszcie propozycją (realizowaną) budowy alternatywnej cywilizacji i kultury (ezoteryki, religii, sztuki, życia społecznego, politycznego i ekonomicznego, pedagogiki, przyrodoznawstwa, medycyny i farmacji, rolnictwa i techniki).

Fundamentem antropozofii (jako metamorfozy zasady gnozy, to jest dążenia człowieka do poznania Bóstwa i świata duchowego) było samo Wydarzenie Inkarnacji Syna Bożego, Chrystusa, w Synu Człowieczym Jezusie jako Reprezentancie Ludzkości. Wydarzenie to zapoczątkowało - przez Życie, Śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa Jezusa, będące wzorem rozwoju człowieka i ludzkości - proces soterii (zbawienia) człowieka upadłego przede wszystkim jako istoty duchowej, w dalszej kolejności zaś także jako duszy i ciała. Zbawienie przez Chrystusa dokonuje się przez nagłą lub długofalową transformację człowieka: w drugim

przypadku w toku wielu wcieleń ducha ludzkiego (reinkarnacja w zmieniających się duszach i ciałach).

Antropozofia jako metamorfoza gnozy

Jako metamorfoza gnozy antropozofia charakteryzuje się następującymi cechami:

1. W "teozofii" - szczególnym zainteresowaniem immanentnym aspektem Bóstwa, zaangażowanego w kreację, rozwój i transformację świata i człowieka; tu swoją rolę odgrywają także angelozofia i "demonozofia" antropozoficzna.

2. W "kosmozofii" - afirmatywną postawą wobec świata jako "pola" rozwojowej i kreatywnej aktywności człowieka (człowiek jako współpracownik Bóstwa - "Niebo potrzebuje Ziemi, jak Ziemia potrzebuje Nieba").

3. W "antropozofii" w węższym sensie - holistyczną wizją relacji człowieka i świata, triadyczną koncepcją człowieka (człowiek jako istota duchowa, dusza i ciało), reinkarnacjonizmem i opierającym się na nich ezoteryzmem dynamicznym (wiedza duchowa dostępna - prędzej czy później - każdemu człowiekowi w zależności od jego wolnej decyzji).

4. W metodologii transformacyjnej - postulatem zbawienia człowieka w jego aktywnej współpracy z Chrystusem przez wtajemniczenie; los pojęty jako szansa rozwojowa.

5. W etyce - rozróżnianiem między etyką obyczaju ("pogańską"), etyką prawa ("żydowską") i chrześcijańską etyką wolności (intuicji czy fantazji moralnej).

6. W aspekcie społecznym - indywidualizmem prospołecznym (fundamentem idei "trójpodziału organizmu społecznego" są dwie maksymy: "Ja pracuję na ciebie, ty pracujesz na mnie" i "Każdemu według jego potrzeb").

Przez zbawienie antropozofia rozumie przemianę czy transformację człowieka docelowo jakościową (w kolejnej fazie rozwoju po Ziemi - na planecie Jowisz - człowiek ma otrzymać status anioła nowego rodzaju). Proces tej przemiany przebiega we współpracy człowieka z Chrystusem jako zarazem Najwyższą Istotą Słoneczną i Duchem Ziemi - poprzez szereg wcieleń. Przebiega on pod znakiem wolności z Chrystusem jako "Wielkim Atraktoem", lecz w polu zagrożeń przez istoty lucyferyczne (pokusa irrealizmu), istoty arymaniczne (pokusa materializmu) i istoty asuryczne (nihilizacja "ja" człowieka). W tym sensie antropozoficzna wizja świata ma charakter zarazem spirytualistyczny i realistyczny ("kosmocentryczny"), bliższy tradycji neoplatońskiej i, pod pewnymi względami, arystotelesowsko-tomistycznej.

{źródło: "Szkice Antropozoficzne", Jerzy Prokopiuk, Wydawnictwo Studio Astropsychologii, Białystok 2003}

- [Medytacje szczególne Rudolfa Steinera](#)
- [Rudolf Steiner - życie twórcy antropozofii](#)
- [Steinerowska demonozofia](#)
- [Christengemeinschaft \(Społeczność Chrześcijan\)](#)
- [Miłość, dobro i zło w myśli Rudolfa Steinera](#)

- [Rudolf Steiner - Chrześcijaństwo jako rzeczywistość mistyczna a misteria dawnych czasów](#)
- [Rudolf Steiner - Droga do wtajemniczenia](#)
- [Rudolf Steiner - Prawda a Nauka](#)

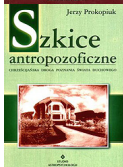
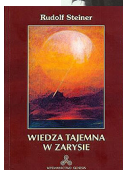
Ludzie w stosunku do najwyższych prawd osiągnęliby już dawno zgodność, gdyby zaszli w tej dziedzinie tak daleko, jak w stosunku do prawd matematycznych. Prawdy matematyczne pojmujemy jednak najbardziej wewnętrzną częścią duszy i zdobywamy je właśnie dlatego, że pojmujemy je w ten sposób (...). Gdyby tysiące ludzi, różniących się w swych przekonaniach, uniezależniło się od siebie samych, doszłoby do tej samej prawdy.

Pierwszym warunkiem prawdziwego zmysłu prawdy jest oderwanie się od siebie samego, uświadomienie sobie co jest zależne od naszego własnego stanowiska.

Prawda jest zatem czymś, co przeżywamy w naszym najgłębszym wnętrzu. A jednak, chociaż przeżywamy ją w nas samych, dzięki niej coraz bardziej wyzwalamy się od naszego << ja >>.

Droga Rudolfa Steinera pl

"Filozofia wolności", Rudolf Steiner, Wydawnictwo Spektrum

"Wiedza Tajemna w zarysie", Rudolf Steiner, Wydawnictwo Genesis

"Szkice Antropozoficzne", Jerzy Prokopiuk, Studio Astropsychologii, Białystok 2003

Rudolf Steiner

Napisany przez Administrator
25 marca 2012

[Rudolf Steiner Webivie](#)